

GESCHIEDENISQUIZ

Ook in 2016 nam een team van Nijmegen Blijft In Beeld deel aan de jaarlijkse Grote Nijmeegse Geschiedenisquiz in Lux. Zo'n 160 deelnemers kwamen op 24 oktober naar Lux voor deze quiz tijdens de 24 uur Nijmeegse geschiedenis. Net als voorgaande jaren waren we weer gewaagd aan de andere teams. Bij de tussenstand in de pauze stonden we zelfs op de - overigens met vijf andere teams - gedeelde eerste plaats.

Ook in de volgende 'kennis'ronde ging het naar wens. Maar het ging mis bij de zogenaamde bonusvragen, waarin namen van historische personen moesten worden geraden aan de hand van cryptische beelden. Omdat we daarbij maar 3 van de 12 punten behaalden, kwamen we uiteindelijk op een score van 26 punten. Dat was zelfs niet genoeg voor de derde plaats; de bronzen medaillewinnaars hadden er 28. De eerste plaats was met 31 punten voor een team van geschiedenisstudenten onder leiding van onze (!) voorzitter, Joost Rosendaal. Proficiat Joost!

GEZOCHT

Op ons verlanglijstje staan nog:
- een vier-sporen bandrecorder
- VHS videorecorders
- een HI8 videocamera.

Hebt u die nog thuis en zoekt u er een nuttige bestemming voor? Kent u iemand die ervan af wil? Neem dan contact met ons op via email info@snbib.nl of telefoon 06-13999627.

DE SNBiB-CADEAUBON, LEUK OM TE GEVEN EN LEUK OM TE KRIJGEN

Met de SNBiB-cadeaubon geeft u een origineel cadeau: een donateurschap voor één jaar van de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld. Onze cadeaubon kost € 15,- en is perfect geschikt voor iemand die geïnteresseerd is in Nijmegen en omgeving en op de hoogte gehouden wil worden van de historische filmbeelden uit ons rijke archief. Door dit donateurschap krijgt de ontvanger tevens twee vrijkaartjes voor de jaarlijkse voorjaarsvoorstelling in De Vereeniging. De normale toegangsprijs hiervoor bedraagt € 10,- per persoon. De bonnen zijn verkrijgbaar bij onze voorstellingen. U kunt ze ook bestellen via email info@snbib.nl of telefoon 06-13999627.

COLOFON

Stichting Nijmegen Blijft in Beeld
Postbus 1151, 6501 BD Nijmegen
Arsenaalpoort 14, 6511 PN Nijmegen
www.snbib.nl

Donateursadministratie:
Gerd Scheers
Tel.: 024 3563128
Email: donateursadministratie@snbib.nl
Voor donaties: IBAN NL 49 SNSB 0963 9323 14

Redactie Beeldschrift:
Jasper Koedam
Ineke Martin
Jacques Straten

Druk:
Digidruk VANDENHUL, Wijchen
www.digidruk.com

Beeldschrift

uitgave van de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld

JAARGANG 28 NR. 1 MAART 2017

Verdwenen, maar niet verloren

Foto: Regionaal Archief Nijmegen

Dat Nijmegen een dynamische stad is, weten we allemaal wel. Maar wat er zoal verandert merk je vooral als je met Nijmegenaren praat die al enige tijd niet meer in de stad zijn geweest. Hebt u zich wel eens afgevraagd op hoeveel plaatsen de markt in ons stadscentrum heeft gestaan? Bij een recent gesprek met een oud-Nijmegenaar kwamen we voor na de oorlog op Grote Markt, Grotestraat, Eiermarkt, Plein 1944, Burchtstraat, Augustijnenstraat, Kelfkensbos, Groene Balkon, Mariënborg, Wedren en Julianaplein. Maar we sluiten niet uit dat dit een lang niet volledige lijst is.

Veel is verdwenen. Maar gelukkig is daar de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld die nog allerlei bewegende beelden heeft van onze stad in de vorige eeuw. Beelden van markten, winkels, industrie en verkeer. Beelden van de aanleg van nieuwe woonwijken. Vergelijkende stadsbeelden.

Een selectie uit ons rijke archief tonen wij in de voorjaarsvoorstelling van dit jaar dan ook onder de titel 'Verdwenen, maar niet verloren'. Natuurlijk zullen beelden van het honderdjarige Willemskwartier niet ontbreken.

Maar speciale aandacht vragen wij voor een pas ontdekt pareltje met stadsbeelden van het Nijmegen in de jaren twintig.

'Verdwenen, maar niet verloren' wordt vertoond op maandag 3 april in de Grote Zaal van Concertgebouw De Vereeniging. Er zijn twee voorstellingen, een om 14.00 uur en een om 20.00 uur. Ze duren ongeveer twee en een half uur. U krijgt als donateur natuurlijk gratis twee kaartjes voor de middag- of avondvoorstelling. Deze kunt u vanaf 14 maart afhalen in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis (de Mariënborgkapel). Het is nodig dat u uw lidmaatschapsnummer dan opgeeft. Dit staat in uw donateursbijdragebrief.

Kaartjes voor niet-donateurs kosten € 10,- per stuk en kunnen vanaf 21 maart worden gekocht in het Huis van de Geschiedenis of worden besteld via de website www.stadsschouwburgendevereeniging.nl. Komt u met een rolstoel? Wilt u dat dan even laten weten bij het afhalen van de kaarten? Wij zorgen dan voor een geschikte plaats.

CANADESE DONATEUR

Onze donateurs wonen niet alleen in Nijmegen, maar ook daarbuiten, in binnen- en buitenland.

Een enthousiaste volger in het buitenland is mevrouw Roosegaarde Bisschop-Vogel. Zij woont in Canada in Victoria (British Columbia).

Zij werd in onze stad geboren op kerstavond 1932. Ze heeft dus inmiddels de respectabele leeftijd van 84 jaar bereikt, en dat in goede gezondheid. In 1980 verhuisde ze met haar man naar Canada na diens pensionering als beroepsmilitair. De aanleiding voor dat besluit was dat hun oudste dochter na haar middelbareschooltijd in Nederland een scholarship kreeg in Amerika en de jongste dochter een Atlantische oversteek ook wel zag zitten.

Maar in haar jeugd jaren stond Nijmegen centraal. Haar wortels liggen op het Mariënborg. Haar vader was voor de oorlog algemeen procuratiehouder van de Rotterdamsche Bank, die toen in het pand zat van het latere Cinemariënborg. En het gezin Vogel woonde boven de bank. Haar eerste schoolstappen werden gezet in de Nutsschool aan het Hertogplein, die daar stond op de plaats waar nu BCC zit. Daarna volgde het Stedelijk Gym aan de Van Schevichavenstraat - nu daklozenopvang. Vrije tijd werd ook vaak in de buurt doorgebracht, met zwemmen in de Waal tussen de kribben bijvoorbeeld.

In 1952 ging ze Nederlands recht studeren in Leiden.

Het is logisch dat de oorlog onuitwisbare sporen in haar geheugen heeft nagelaten. Driemaal was de dood dichtbij. 'Het was een wonder dat ons woonhuis geen voltreffer opliep bij het bombardement op Nijmegen op 22 februari 1944, hoewel je 's avonds bij ons in de kamer de krant kon lezen vanwege het licht van de omringende branden'. Bij de bevrijding in september '44 kwam het gevaar nóg dichterbij. Op 22 september ontplofte een Britse munitiewagen op het Mariënborg. 'Die ontploffing eiste vele doden, want we zaten gezellig met elkaar bij en sommigen zelfs op die wagen toen het gebeurde.' Zij had slechts een vleeswond van een scherf, maar haar vader raakte ernstiger gewond. Dankzij een operatie zonder verdoving en de eerste penicilline overleefde ook hij.

De enige voorstelling van SNBIB die mevrouw gezien heeft, had ook met de oorlog te maken en was in 1994. In dat jaar werd in Zuid-Nederland herdacht dat het gebied vijftig jaar geleden werd bevrijd (operatie Market Garden). Wij leverden toen een uitgebreide bijdrage aan het herdenkingsprogramma met drie voorstellingen en een besloten vertoning voor veteranen die in de regio te gast waren. Daar was ze zo enthousiast over dat ze toen donateur werd.

Het huidige contact loopt eigenlijk alleen via 'Beeldschrift', 'want meer is niet mogelijk op deze afstand'. Maar dat Nijmegen nog steeds in haar hart zit, blijkt wel uit het feit dat ze nog moeiteloos het laatste couplet van het Nijmeegse gedicht 'Mijn stad aan de Waal' tevoorschijn tovert:

Mijn stad aan de Waal zonder torens,
Wat was ik eens trots op jouw pracht.
Als 's avonds het licht van de maan je bescheen,
Hield d'oude Sint Steven de wacht.
Mijn stad aan de Waal vol van zilver
Je bent nu veranderd in goud.
Maar niemand weet dat ik na alles
Nog duizend maal meer van je houd.

55 JAAR 'T SWERTE SCHAOP

Volle bak in het Kolpinghuis op 11 januari j.l. Carnavalsvereniging 't Swerte Schaop vierde daar haar 55-jarig jubileum. Ter gelegenheid daarvan verzorgden wij een grote voorstelling onder de titel 'Knodtsenburg niet te filmen?' Een unieke reis door de geschiedenis van carnaval in Knodtsenburg. Onze explicateur Marcel Claassen presenteerde de productie die Ineke en Max Martin hadden samengesteld. De voorstelling die na de receptie van het Schaop natuurlijk om 20.11 uur startte, bestond uit een compilatie van allerlei filmbeelden die door diverse Nijmeegse carnavalsverenigingen waren aangeleverd, aangevuld met associatieve filmpjes uit eigen koker, zoals het op de elfde van de elfde 1963 ingevoerde eenrichting-verkeer in de binnenstad, beelden van Nijmeegse volkshelden Eddy en Elvis, en de prachtige film van de winter 1939-1940. Bij de carnavalsfilms waren onder meer beelden te zien van Nico Grijpink met trein en helicopter, Rita Verdonk als Grootste Swerte Schaop, het spookpeloton van Sint Anneke en de Lentejool in 1953 die in de plaats kwam van het afgelaste carnaval. En natuurlijk was de uitsmijter Graodus van Nimwegen met 'Moeder 't is weer mis' en 'Al mot ik kruupe'.

Explicateur Marcel Claassen, Swerte Schaopsenator Marcel Raemakers en programmasamensteller Ineke Martin. Foto: Jacques Straten

ANDERE VOORSTELLINGEN OP LOCATIE

'Knodtsenburg niet te filmen' was niet onze enige voorstelling op locatie. Bijna evenveel kijkers als in het Kolpinghuis waren er bij onze voorstelling in wijkcentrum Dukenburg op 25 november j.l. Ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van het stadsdeel Dukenburg had de Stichting Anders Actieven Dukenburg (StAAD) ons uitgenodigd voor een filmvoorstelling. Beelden van Dukenburg en stad kwamen voorbij.

Twee dagen later waren we uitgenodigd om enkele films te draaien voor Numaga in De Lindenberg. Deze historische vereniging presenteerde daar haar Jaarboek 2016, waarvan het centrale thema sport in de stad was. Natuurlijk hadden we nog een aantal bij dit thema passende bewegende beelden in onze collectie.

BEELDMATERIAAL GEZOCHT

Wij blijven natuurlijk steeds op zoek naar filmmateriaal over Nijmegen en omgeving. Kent u iemand dit heeft, of hebt u misschien zelf materiaal dat zinvol is om te bewaren, neem dan contact op met onze stichting via email info@snbib.nl of telefoon 06-13999627.